

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EPOCA de AUR	
Vol. III. Duminică 24 Febr. 1924. No. 4.	
POLITICE ȘI SOCIALE	
Nedreptățiții economiilor bugetare	436
Bătrâna Europă pe patul de moarte	440
CULTURĂ ȘI IGIENĂ	
Pe cărările idealismului	427
Opium, Morfina, Heroina, etc.	430
Dumnezeu sau Darwin?	432
Indiferența publicului cetitor	433
„Războiul“ [elișeu]	436
ȘTIINȚĂ ȘI DESCOPERIRI	
Ceva despre Electroni	428
Observatorul din Paris	434
Cum să omor animalele cu electricitate	435
Viitoarea sticlă indistructibilă	435
RELIGIE ȘI FILOSOFIE	
Suveranitatea Divină	437
Sărăduințele oamenilor zadarnice	438
Christos, Regele Păcii	438
O împărăție universală de bine-cuvântări	439

Duminică 24 Februar 1924
Volumul III + Numărul 4

 Apare tot a doua Duminică în Cluj, Strada Nicolae Filănescu n-rul 10 ****

Abonamente: pe un an 75 lei, pe jum. an 40 lei, Exemplarul 3 lei. În America pe an \$ 1,00. Ex. 5 cents

EPOCA de AUR

Vol. III. Duminică 24 Febr. 1924. No. 4.

POLITICE ȘI SOCIALE

Nedreptățiții economiilor bugetare .	436
Bătrâna Europă pe patul de moarte	440

CULTURĂ ȘI IGIENĂ

Pe cărările idealismului	427
Opium, Morfina, Heroina, etc.	430
Dumnezeu sau Darwin?	432
Indiferența publicului cetitor	433
„Războiul“ [elișeu]	436

ȘTIINȚĂ ȘI DESCOPERIRI

Ceva despre Electroni	428
Observatorul din Paris	434
Cum să omor animalele cu electricitate	435
Viitoarea sticlă indistructibilă	435

RELIGIE ȘI FILOSOFIE

Suveranitatea Divină	437
Străduințele oamenilor zadarnice	438
Christos, Regele Păcii	438
O împărăție universală de bine- cuvântări	439

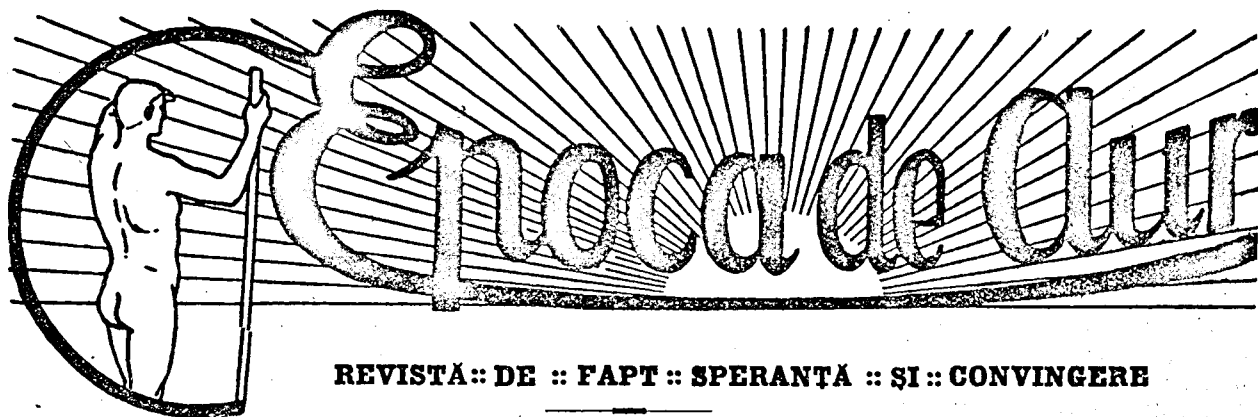
BCU Cluj / Central University Library Cluj

Apare tot a doua Duminică în Cluj,
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 4-46.

Redactor . . . . . J. B. Sima

Abonamente: pe un an . . . . . 75 lei,
pe jumătate de an . . . . . 40 lei.
Numeri singuratici 3 lei exemplarul.
In America: pe un an . . . . . 1 dolar.
Numeri singuratici 5 cents exemplarul.

Toate scrisorile și abonamentele să se
facă pe adresa . . . . . „Epoca de Aur“
Strada N. Filipescu 10. . . . . Cluj

Epoca de Aur

REVISTĂ:: DE :: FAPT :: SPERANȚĂ :: ȘI :: CONVINȘERE

A P A R E T O T A D O U A D U M I N E C Ă * * * * *

Vol. III.

Duminică, 24 Februarie 1924.

No. 4.

PE CĂRĂRILE IDEALISMULUI

NORMELE de manifestare ale activității actuale din punct de vedere social la să echivoc în mintea celui care concepe altfel viața decât cea trăită în prezent. Este un ipostas de viațuire nu tocmai convenabil, asemeni valurilor mării răscolită de furtună—Sunt furtuni cari involburează numai suprafața apelor. Acestea sunt furtunile ușoare și cari trec în grabă.

Sunt furtuni însă cari agită fundul apelor și cari răscolesc cu putere liniștea de ghiată a mărilor. Și atunci au loc naufragii dezastruoase pline de urmări triste.

Războiul care a zguduit omenirea timp de 4 ani a avut menirea de a răsturna starea de lucruri **ante bellum**. A introdus o viață ceva mai democratică între granițele no-roadelor europene și a realizat state conform **principiului naționalităților**. Rezumativ cam acestea sunt foloasele ce le-am tras de pe urma marelui cataclism european.

Incolo numai dezastru.

În viața economică o debandadă și o confuziune fără limite. Ceva asemănător unei dimineți cețoase, când cu greu poți zări la doi pași. O confuziune și o debandadă plină de urmări chinuitoare, pentru toți săracii ce trăesc din agoniseala brațelor.

Alături de marea mulțimea a chinuților, stau sfidători și cu atitudine de îndrăzneală respingătoare, îmbogățitii clipelor de restriște. Stau sfidători, pentru că din marea urgie ce a dus-o pe umeri o lume întreagă, ei s'au trezit bogăți, oameni cu stare, îmbuibați de toate bunătățile trecătoare, ce le oferă pământul și de cari profită cu lăcomie, pornind dela o falsă concepție despre viață. Căci lângă umilul muncitor cu mâinile sau cu creierul își arată burta-i prominentă îmbogățitul de războiu, care nu are altă credință și ideal de viață, decât satisfacerea poftelor trupești. În locul seninătății și a

cugetării în viață, îl preocupă goana după câștiguri eftine și după traiu trândav.

Domnește astăzi, în mare parte din societatea noastră, o concepție vandalică în ce privește înțelegerea sensului acestei vieți.

O concepție barbară, o concepție asiatică. Orice progenitură se erijează în om politic și factor răspunzător pentru că are bani mulți la chimir. Și ce este mai sfidător și provocător în atitudinea acestor oameni este pretenția de moralști. Ei trândavii îndeamnă lumea la activitate. Trântorii plini până în urechi de o filosofie epicureică rău înțeleasă, agită lumea și o exploatează. Căci, capitalismul își întinde ghiarele ca o caracatiță veninoasă, asupra brațelor muncitoare sleite de putere din cauza traiului rău și în condiții de confort mizerabile. Iar intelectualul se zbate în mizerie, indiferent dacă este funcționar, scriitor sau profesor.

Asistăm la un faliment al moralei, la o negare a concepției sănătoase în viață.

* * *

La polul contrar al concepției materialiste stă idealismul—**Idealist este orice om indiferent de starea sa socială și de ocupație care muncește cinstit în vederea atingerii unui scop onest.**

Idealist este cismarul care zi și noapte muncește să-și susție familia și să-și crească copii.

Idealist e profesorul, care pe o plată de nimic prepară din punct de vedere intelectual generații de copii și tineri.

Idealist este funcționarul care pe o leafă de răs, conduce organismul administrativ al țării sale.

Idealist este scriitorul care necurmat se cultivă pe sine pentru a împrăștia lumina aducătoare de conștiință în viață.

Idealști suntem toți umilii cari dintr'o muncă încordată ne susținem și nu din spoliere și din minciuna aproapeului.

Idealiști suntem toți cei ce dorim întronarea binelui și a dreptății în locul răului și al nedreptății actuale.

Idealiști suntem toți cei ce sperăm și realizăm fapte aducătoare de folos.

* * *

În mijlocul acestui val de răutăți și de răsturnare a valorilor morale, există grupuri rătăcite de oameni ce muncesc cinstit și nădăjduesc. Ei speră în întronarea binelui, a adevărului și a dreptății.

Aceștia sunt creștinii cari suferă din cauza credinței lor. Suferă disprețul opiniei publice!... Suferă batjocura întregii lumi!... De ce?

Fiindcă speră că această stare plină de rele este o stare de trecere, către un nou ipostas în care va împărăți dreptatea divină.

Acești creștini pornesc în speranța lor de bine, dela o cunoaștere reală a învățătorei Bibliei. Cartea sfântă ne dă tăria și nădejdea.

Ea ne învață că toate relele actuale sunt numai o verigă care leagă inelul spre bine. Ne arată lămurit timpurile bune ce vor veni, când toate vor trăi într'o înfrățire și armonie desăvârșită. Atunci se va opera o schimbare în structura sufletească a indivizilor și în alcătuirea lumii fizice. „Epoca” ce o așteptăm să împărătească va fi tocmai altfel decât cum este cea de azi.

Va fi o înfrățire generală. Pacea mesianică se va întrona și va domni binele.

Suntem idealiști pentru că sperăm și contribuim la realizarea speranțelor noastre.

M. Dinregat

CEVA DESPRE ELECTRONI

ELECTRICITATEA este o descoperire de dată relativ nouă. Înainte cu două sute cinci zeci de ani, ea era cu totul necunoscută și nici nu se visa măcar despre dânsa. Dar de dată și mai nouă încă, este teoria electronilor. În „ABC despre Radium” citim următoarele:

„Oamenii de știință, sunt de părere, că întreaga lume,—scaunul pe care stai, tu însuși și totul din jurul tău, este alcătuit din așa zișii „Electroni.” De aceea materia și electricitatea, sunt unul și același lucru. Se pare ciudat aceasta și totuși proba este evidentă. Fiecare atom, care altă dată era considerat ca fiind cea mai mică particică a materiei, este alcătuit din electroni. Un atom al unei materii, de pildă a aurului,—trebuie considerat ca un infinit de mic sistem solar. El constă dintr'un nucleu (sâmbure) central, asemănător soarelui nostru, în jurul căruia se învârt electronii, ca planetele în jurul soarelui.

Fiecare atom al unei materii,—cupru, gumă, apă,—are un anumit număr de electroni,—nici mai mulți nici mai puțini. Cât timp este el în echilibru (are numărul său determinat de electroni), nu se trădează (dă pe față) prin nici o acțiune electrică perceptibilă. Din acest motiv, ne pare că o carte, un scaun sunt neelectrice. Dar ori ce substanță își poate exprima electronii. Când aceasta se întâmplă,—se zice că substanța este electrizată. Dacă un corp are mai puțini electroni de cât ar trebui să aibă, îl numim încărcat pozitiv, dacă conține însă mai mulți, atunci îl numim negativ.”

TEORIA VALIANICĂ

Când comparăm teoria formării universului a profesorului Valian, cu biblica creație a lumii, găsim atunci o uimitoare armonie

între sfânta Scriptură și științele exacte. Evident totul a fost preconcept și a existat de la crearea lumii de către Dumnezeu, și că noi astăzi nu facem altceva de cât fi descoperim tainele, pe care El ne îngăduie să le pătrundem răbdători, cu încetul.

Scoarța pământului este formată din mai multe straturi diferite, așezate unele peste altele, cari la început erau umede și moi. Sub aceste straturi suprapuse mai mult sau mai puțin, se găsesc petre de stânci, cari lasă să se recunoască, cum că ele odinioară, din cauza prea marelui lor temperaturi (călduri), erau în stare lichidă, și în deobște se admite de către știință, că nu departe sub acest strat de petre, interiorul (mizeul) pământului, ar fi încă ferbinte și în stare lichidă.

Și deoare ce acest strat petros (format din granit, bazalt ș. a.), odinioară era așa de ferbinte, că toate ardeau în el, putem să bănuim (presupunem) cu siguranță, că a fost un timp, când, pământul era în stare incandescentă (arzândă). La o vreme însă, apa și mineralele, ar fi fost în stare gazoasă—așa se socotește de către știință,—care trebuie să fi format o pătură gazoasă (ca norii) de nepătruns,—sau un inel de aburi, care înconjura pământul în toate direcțiile, pe o întindere de mile întregi. Înviertirea pământului în jurul axei sale, cuprinse și aceste gaze și rezultatul fu că ele se condensară mai mult spre ecuator. Cu răcirea pe încetul a pământului, se făcu în același timp și răcirea acestor pături gazoase, așa că în chipul acesta, starea acestei pături gazoase, se prefăcu iar în stare lichidă și căzu sub formă de picături de ploae, în spre centru pământului.

Pământul trebuie să fi fost într'o vreme, asemănător cu aspectul de astăzi al plane-

tei Saturn, cu „inelele” sale. Sub influența treptatei răcirii, se orânduiră în aceste inele diferitele lui părți componente, după greutatea lor și începură deosebit de centru pământului, să se învârtască și ele și de aceea putură să reziste (să se opue) cu atât mai puțin puterei sale de atracție, cu cât erau mai lungi.

Așa se surpară pe încetul inel după inel, rămânând mereu cu mult mai aproape de poli, unde puterea centrifugă era mai slabă, inundând de la nord către sud pământul, cu nămolăoasa lor materie. Intreaga surpare (sfărâmare) a acestor inele, în foarte lungi intervale de timp, mărturisesc un șir de inundații, și fie care din aceste inundații acoperi suprafața pământului, cu un nou strat sau cu o nouă depunere (suprapunere). Potopul de apă țără cu el de la poli spre ecuator, părțile (elementele) solide (nisip, pământ, petre) în foarte felurite chipuri și acoperi pe încetul întreaga suprafața a pământului, întocmai așa după cum este descris în biblica istorie a creațiunei.

Surgerea fiecărei din aceste epoci-zile, fu zămisirea a câte unei singure zile a Creației, așa după cum amintește Biblia. În acest chip, fiecare prăbușire de inel corespunde unei zile, puternica schimbare se înfăptuea, și de aceea pământul se apropia tot mai mult de destinația sa, fiind ales ca să servească omului de sălaș (loc de locuință).

Așa zisa teorie Valianică, presupune că cel din urmă dintre aceste inele, cuprindea (era format) din tot felul de elemente solide, și apă curată; și că totuși acest inel,—la crearea lui Adam, încă nu se surpase și încă nu se depusese pe pământ,—și că el încă învăluia ca un vâl pământul, întinzându-se în atmosferă deasupra lui. Și după cum se scrie (pomeneste), vâlul acesta servea ca o seră, pentru egalizarea temperaturii, așa că clima abea se deosebea de la poli spre ecuator.

În prelegerile (articolile) lui William F. Hudgings, „despre Einstein și relativitatea universală” citim:

„Ori ce materie este formată din molecule, și fiecare moleculă este formată din atomi a diferitelor elemente, așa că însăși materia, se reduce la elemente (corpuri simple). Într'un astfel de caz moleculele constau dintr'un anumit număr de atomi, ai acestor elemente. Un atom este format dintr'o încărcătură negativă de electroni, cari se învârtesc în jurul unui nucleu (sîmbure), care este încărcat pozitiv. Se presupune, că electronii oricărui fel de materie sunt la fel (asemenea), și numai numărul electronilor cari formează un atom, este diferit, și prin aceasta, luând diferite forme de materii. Varietatea în numărul electronilor dintr'un atom, face posibilă deosebirea dintre corpurile simple (elemente). Din această cauză, rezul-

tă dar, că ori ce fel de materie, când este din nou readusă la starea ei electronică, este formată atunci la fel, din aceeași materie de origină (electroni). Altfel, în cât lumina (razele ei), ca și electricitatea, trebuie considerate ca electroni liberi, adică ca electroni cari nu s'au organizat (însinghebat) în atomi și din această cauză, se mișcă în orice direcție, cu cea mai mare posibilă viteză (iuțeală),—cu o iuțeală de 300.000 de kilometri pe secundă.

„Nici un fel de materie, când este formată din electroni în stare atomică, nu poate avea (căpăta) iuțeala, pe cari o au electronii în stare liberă. Dar electronii nu devin întotdeauna liberi, ci mai ales materia își schimbă forma ei. Apa de pildă, poate fi adusă în stare solidă (gheață), sau în stare gazoasă (aburi) și totuși electronii rămân legați în (sub formă de) atomi, învârtindu-se în jurul unui sîmbure central în ordine atomică (în atom), iar atomii se alcătuesc în molecule. Singura schimbare constă numai în numărul vibrațiilor lor prin influența gradului de electricitate, care se exercită între molecule și atomi. De aceea, fie că apa s'ar înfățișa sub formă solidă, lichidă sau gazoasă, moleculele rămân neschimbate, fiecare din ele rămânând tot așa alcătuite din doi atomi de hidrogen și un atom de oxigen. Când totuși materia arde, redusă în stare de flacără sau de lumină, aceasta arată, că unii electroni, s'au eliberat din cătușele lor de stare atomică, și devenind liberi, se înfățișează sub formă de raze luminoase, în timp ce alți electroni, rămân legați în forma lor atomică, și că aceștia se prezintă numai sub o altă înfățișare, sub formă gazoasă sau de cenușă.”

UN INEL ELECTRIC

Când comparăm mărturiile acestor autorități științifice,—cu Biblia,—atunci ne dăm sama (aflăm), că pomenitul inel de apă de către Profesorul Valian, care se năruia la pol, nu fu cel din urmă inel, care înconjura pământul, ci că din timpul când pământul era în stare de incandescență, un nenumărat număr de electroni, deveniră liberi, și alcătuiră un inel electric, despre care unii învățați pomenesc chiar, și acesta se apropie cu timpul de pământ, rămânând mai aproape de poli, după cum era inelul de apă (în stare de nori), înainte de prăbușirea sa. O anumită cantitate de electricitate, este în ori ce manifestare de viață. Acest inel electric care e mai aproape de pământ la poli, explică puterea de viață mai mare a viețuitoarelor cari locuiesc în climate reci, în comparație cu a celor de la sud, mai lesne distruse (cari mor mai repede).

Se presupune, că prin surparea acestui din urmă inel al pământului, în scurt timp, toți microbii și paraziții vor fi distruși.

Recunoaştem dar, că Atotştiutorul cărmuitor al lumii, a găsit minunate dispoziţii (mijloace), pentru ca în epoca prevăzută de dânsul, întreaga creaţie, şi cu deosebire cea omenească, să fie adusă într'o stare de perfecţie, sprijinit şi pe sacrificiul, pe care îl făcu Isus pe Golgota,—preţul răscumpărării, pe care îl plăti el pentru toţi.

Isus zise: „Imi dau trupul pentru viaţa lumii.” Căci este scris despre aceasta: „Putere mare eşi din el şi va mântui” (lumea). Am văzut că şi corpul omenesc este alcătuit din electroni, cari circulă de la polul negativ către cel pozitiv şi că ei sunt în armonie (în stare de echilibru). Oamenii mor.

Ei nu au destui electroni, de oarece sunt încărcăţi pozitiv. Isus a fost un om desăvârşit, şi avea un surplus de electroni,—interpretând aceasta în termeni ştiinţifici. Pentru a fi în armonie (acord) cu dânsul, trebuie să aibă cineva o anumită măsură de credinţă în Dumnezeu, şi încredere în făgăduinţele sale. Femeia căreia îi curgea sângele,—din biblie,—avea credinţă vie în Isus şi era în aşa grad de armonie cu dânsul, în cât atunci

când îi atinse haina lui, eşi mare putere,—electroni,—din haină, şi femeia se făcu sănătoasă.

Electricitatea are proprietatea de a se nivela între cei doi poli, şi de aceea şi puterea vieţii lui Isus în ultimii săi 3 1/2 ani, se cheltuiuse (se zdruncinase) aproape cu totul, aşa că el în cele din urmă era aşa de slab, că nu-şi mai putu duce nici crucea. Într'adevăr, el a purtat suferinţele noastre, şi durerile noastre şi le-a luat (încărcat) asupra lui.—Isaia 53:4.

Minunile pe cari Isus le săvârşi în timpul celui dintâi post al său, sunt o închipuire a marelui restabiliri a epocii de aur, când soarele dreptăţii cel spre mântuire va răsări. Atunci toate voinţele şi ascultarea vor fi îndreptate spre desăvârşirea omenirii.

Atunci vor fi ei înfăţişaţi tatălui ceresc, marelui Dumnezeu. Şi fiecare după faptele lui, va fi declarat de vrednic sau nevrednic. „Plata păcatului este moartea, iar darul lui Dumnezeu (pentru cel drept) este viaţa veşnică.”—Romani 6:23.

L. G. R.

OPIUM, MORFINA, HEROINA, HAŞIŞUL, COCAINA

Năprasnica întindere a acestor mijloace de otrăvire în America şi alte ţări

[Dela Corespondentul nostru din America]

OPIUM, morfina şi heroina sunt produsele macului; haşişul sau **cānibus indica** este un preparat din cânepă indiană, pe când cocaina provine din foile de Koka. După o statistică se află în Statele-Unite din America 2,000.000 de iubitori de narcotice obişnuiţi, al căror număr creşte neliniştitor pe zi ce trece.

Aceşti iubitori de narcotice, nu trebuie priviţi ca răspunzători cu totul. Puterea acestui otrăvitor obicei lucrează neîntreput asupra acestor victime aşa în cât ei, pentru a-şi căpăta „doctoria” lor, nu se dau în lături de la nimic. Cheltuelile lor zilnice pentru îndestularea acestei patimi se urcă la 5-8 dolari. Nouăsprezece persoane, cari din cauza contravenţiei la legea narcoticelor fuseseră arestaţi în Boston, îi supuseră timp de un an celor mai aspre observaţii. În acest interval de timp, unul din ei fu acuzat de omor şi altul de tâlhării şi şapte din ei condamnaţi la câte şase luni de închisoare. La sfârşitul celui de al doilea an se aflară toţi până la doi, deci 17—în închisoare: ceilalţi doi trebuia să fie duşi într'o casă de corecţie. Rapoartele poliţiei oraşului Boston arată în timpul anului 1919 şi 1920—476 de arestaţi. Şi anume în 1919—172 şi 304 în 1920 pentru contravenţii la legea medicamentelor.

ÎNTREBUINŢAREA DE OPIU CU TONELE

În cele dintâi zece luni a anului 1919, im-

portară (aduseră) Statele-Unite 250 de tone de opiu brut (nelucrat)—o cantitate care ajungea pentru fabricarea a 35 de tone de morfină. O singură tonă ar fi acoperit cerinţele medicale de morfină în această ţară, şi anume de la Alaska până în Patagonia. Opiu înseamnă pentru Statele-Unite o mai mare primejdie, de cât de pildă pentru China, căci America consumă cu mult mai mare cantitate şi întinderea patimei opiuului face progrese mai mari de cât în păgâna Chină, pe care Anglia cea „creştină” (!) a constrâns-o cu tunurile, să importe acest obicei (consum) conrupător de popoare. Aceiaşi capitalişti cari ştiură să constrângă China la acest negoţ de opiu, s'au pus înfrigaţi pe lucru pentru a demoraliza şi ruina în acelaş chip şi Statele-Unite.

„Ce este cu această pulbere albă pe care şi copiii o cumpără şi vând Fred?” Ei „aceasta ar fi cea mai nouă doctorie” aşa se şopteşte pe ici pe colo, după-ce această blestemată substanţă (opiu), cu uiteala unui fulger s'a întins de la burghezul din New-York până şi între copiii de şcoală. În cele nouă luni înainte de Octombrie 1921, fură arestate 2488 de persoane numai în New-York, pentru contravenţie şi întrebuinţare, între cari se aflau şi 9 copii între 12-14 ani.

Toţi aceşti 9 copii, se ocupau cu vinderea acestei otrăvi la alţi copii. Se socoteşte la vre-o 400,000 de persoane dedate opiuului, numai în Statele-Unite, în timp ce în Fort

Worth, Texas, unul la sută din locuitori sunt dedați și ei acestei patimi.

MONOPOLUL BRITANIC

Cel mai înfricoșător dintre înfricoșatele semne ale acestui blestemat și aducător de perzanie monopol britanic, este vraja plină de taină și de nerezistat, cu care un fumător de opiu atrage pe alții, spre această obișnuință. În multe cazuri, sunt chiar mamele cari atrag pe copiii lor spre acest obicei. Intr'o familie erau alătura de părinți, patru copii în vârstă de 2-12 ani, cari căzuseră în această patimă. În New-York un Italian obișnui cu heroină pe copilul său vitrig, în vârstă de opt ani. Dr. Simon, președintele societății pentru narcotice din New-York, raportează asupra cazului, unei fete cu patima opiului, care fusese învățată (condusă la aceasta) de tovarășa sa de dormit; crezând că în chipul acesta o va costa mai puțin. O notă caracteristică a acestui negoț, este că îndată ce negustorul s'a convins că clientul său a căzut jertfă acestei patime, ridică imediat prețul.

O polițistă din New-York, observă că spre josnicia lor, aceștia (negustorii), pentru a seduce pe vreunul din semenii lor, spre această patimă, le vând mai puțin, până când se obișnuiesc și sunt prinși tot mai mult de ea, pentru ca mai târziu să-i ruineze (speculeze). Ea adaugă:

„Plăcerea opiului produce în aproape toate victimele sale—după ce au ajuns la un stadiu oarecare—trebuința de a face altele și anume în cele mai multe cazuri pe vre-un prieten sau pe vre-o persoană iubită.”

Aceasta se întâmplă așa de sigur, în cât printre negustorii de opiu umblă chiar vorba: „Fiecare nou iubitor de opiu garantează alți șase clienți.” Acești negustori, cari se dedau chiar ei acestei patime, pentru a-și înlesni afacerile, au o satanică îndemănare pentru seducerea (amăgirea) altora. Cu multă prevedere își caută victimele de cele mai multe cazuri, printre fete tinere și băeți, cu gest prietenesc îi tratează cu câte o doză de heroină, în plină convingere, că de îndată ce atentatul lor a reușit vor aduce și pe alții, cari în cele din urmă, nu se vor feri de la nici o crimă, chiar numai pentru a-și putea îndestula trebuința lor zilnică de această otravă.

Dacă nu exista acest „binecuvântat Trust, de sub domnia regelui George al 5-lea—prin grația lui Dumnezeu”—atunci de bună seamă că negoțul cu opiu nu le-ar fi înlesnit acestora această plăcere.

Asemănător cu Societățile Lackavana și Lehigh Valley cari stăpânesc în America comerțul cu cărbuni cumpărând tona cam cu doi dolari pentru a o vinde apoi cu 10-13 dolari, tot astfel este—„cu ajutorul lui Dumnezeu”—stăpână pe comerțul cu opiu, stăpâ-

nirea britanică.

Poate un om cinstit să nu blesteme și să nu ardă de dorința de a detrona definitiv pe acest dumnezeu, pe care Pavel în 2 Corint. 4:4, îl numește întâmplător „dumnezeul acestui timp”—Satan. Da, în cel mai apropiat timp se va întâmpla acest fapt. Satan va fi legat și casa lui sfărâmată. **În timpul Epocei de Aur**, care începe acum asemenea triste afaceri, ca negoțul cu opiu, nu vor mai fi îngăduite.

CINE PROCURĂ OPIU STATELOR-UNITE?

După informații sigure, Statele-Unite din America datoresc recunoștință pentru negoțul cu opiu „prietenului oamenilor” Charles N. Sathrop, Secretar al departamentului social al unei comunități bisericești din Anglia. El nu recunoaște,—natural—că imperiul Britanic reprezintă o parte a stăpânirii „prințului acestei lumi”, și că o asemenea societate clericală nici într'un caz nu înfățișează adevărata biserică a lui Dumnezeu. Citim pentru aceasta următoarele:

„Pe ce cale poate să fie asigurată în Statele-Unite furnitura de opiu de consumat? După cum mi se face cunoscut, mijloacele secretarului de stat prin Comisiunea americană a Sănătății publice, cantitatea dorită de opiu de la societățile farmaceutice. Apoi își trimite raportul său guvernului Britanic, care are controlul câștigului acestei otrăvi, aprovizionând astfel America cu cantitatea necesară. Noi importăm anual 640.000 funzi de opiu brut—așa dar 50 de pastile de cap. Este interesant de știut că nici o altă țară destul de civilizată nu consumă mai mult de 3 pastile de persoană.”

Este limpede, că America, de oarece înclină spre asemenea afaceri în scop de câștiguri, cari sub pomposul nume de societăți farmaceutice importă fabricate de opiu pe cari le vinde, își dă pe față acelaș spirit, ca și capul bisericii din Anglia, cu aceleași înclinații negustorești, producând în India opiu brut și inundând cu el apoi lumea.

CUM LUCREAZĂ NARCOTICELE

Cel mai îndrăcit dintre aceste narcotice, este fără îndoială heroina, cu care se reușește mai ales de a înșela pe tinerele fete, aceasta e și faptul, că prețul urcându-se își riscă viața, dedându-se crimelor numai pentru a-și putea procura această otravă nemai putând trăi fără de această plăcere. Voința cu timpul li se slăbește foarte mult pentru a putea rezista patimei acesteia. În Oklahoma, un om dădu unui paznic din închisoare, o țigaretă de Hașis; el adormi și acest timp fu întrebuințat pentru a înlesni fuga unor închiși. Acesta este numai un exemplu, cum acești oameni pot juca o fastă „sub ochii legii.”

Mai înainte, am arătat că victimele acestor otrăvuri, sporesc numărul criminalilor. Statisticele unei Societăți din New-York, raportează că 65 la sută dintre consumatorii de opiu, se dedau la crime; contribuind la abaterile din calea virtuții. Prin ea se produce o atîtare trecătoare a instinctului sexual, cu efecte contrare mai târziu. Există astfel în India, milioane de asemenea regretabile jertfe, pentru a căror stare, această industrie britanică este răspunzătoare.

Heroina este otrava a cărei întrebuintare prilejui alcătuirea unei societăți, formată din băeți și fete, care nu de mult a fost denunțată prin presă. Mii de fete și băeți au fost primții și inițiați în secretele ei; ei purtau o anumită insignă (semn) pe hainele lor, așa că se recunoșteau pretutindeni și se dedau pradă instinctelor sexuale. Astfel ni se raportează nouă, de către un doctor de încredere și cinstit, că într'un oraș din New-England, mii de băeți și fete au fost descoperiți, datorită acelor insigne.

Finele țigarete nu sunt atât de inofensive, după cum spun femeile. Ele conțin un adaos a otrăvitorului așa numit „furfurol.”

Prin orașele mari și mici, se găsesc printre obișnuiții iubitori de opiu, multe mii de băeți și fete, a căror preocupare pentru această patimă, formează o problemă din partea celor cari au datoria de a o combate, dar care întâmpină tot mai multe greutăți. Heroina, morfina și cocaina, sunt mai cu seamă preferate; amândouă cele dintâi sunt, după cum s'a spus mai sus,—preparate din mac. Opiu este o substanță de culoare închisă, care se asemănă cu melissa la țarie. Hașișul este un produs al cănepei de India, sămănând cu un sirop legat, verde închis. Se găsește adesea în comerț sub formă de țigarete; efectul lui este cu mult mai rău de cât al opiului. Diferitele narcotice, după țarie și amestecare au diferite efecte. Chiar a 8° parte dintr'o asemenea sămânță (postilă) aruncă pe o persoană sănătoasă într'un somn de mai multe ore, în timp ce obișnuitul iubitor (pătimaș) întrebuintează zilnic 15-30 de pastile.

În termen mediu, trebuința lunară pentru un asemenea pătimaș, se socotește la o 1 $\frac{1}{2}$ dintr'un pfund.

(URMEAZĂ)

DUMNEZEU SAU DARWIN?

DACĂ fac din o această întrebare, obiectul acestui articol, nu o fac din spirit de cutezanță. Sunt pe deplin conștient, că pentru aceasta am ca potrivnici, pe toți învățații acestei lumi. Un Psalm al lui David, țîșnește mai lesne din inima mea, în mod natural [fără să vreau], dupăcum isbucnește primăvara: „Ferește pe servul tău de păcatul sumeției!” Dacă din răul adevărului, aș putea, ca David, să scot numai o petricică,—aceasta, cu ajutorul lui Dumnezeu,—mi-ar fi deajuns, ca să răpun cu ea pe uriașul Goliat.

Două mari minciuni ale diavolului, au ținut lumea în frâu. Minciuna lui despre nemurirea sufletului a prins rădăcini în aproape toate religiile și filozofiile pământului; iar minciunile Darwiniste au pătruns aproape în toate științele de pe pământ. Se pare ca și cum Diavolul mai lesne poate să influențeze [să lucreze] prin trufia omului, de cât prin modestie și umilință. Numai trufia și egoismul cărturarilor și preoților poporului lui israel îl aduseră pe Christos pe cruce, și dacă acesta ar veni din nou, iarăși aceași clasă i-s'ar împotrivi.

În cartea lui despre „Originea Spețelor”, Darwin caută să clarifice, că legea evoluției omului este stabilită, și că prin diferite chipuri de transformări, se ajunge la maimuțe, maimuțe-oameni, oameni-maimuțe și în sfârșit la oameni. Întâia afirmare a lui Darwin, că o lege poate să creeze ceva, este lipsită de orice judecată serioasă. Orice lege este condiționată de autor, și deci nici legea evoluției speciilor, nu face nici o excepție [abateri] de la această regulă. Toate legile universului la un loc nu pot crea o singură sămânță de viață. Aci se află dar greșala de fond și absurditatea lui Darwin. Scopul vădit al teoriei Dar-

winiste, este de a discredita biblica creare a lumii, și de a sustrage astfel lumea, pe care a creat-o Dumnezeu, de sub stăpânirea sa. Diavolul este un iscusit și meșter făuritor de torii, de maimuțării și falșuri. Așa de pildă, el ia legea evoluției și o ridică până la gradul unei puteri *creatoare*, dându-i un nume nou de „*putere universală*”, reușind—cel puțin spre mulțumirea celor mai mulți dintre învățații moderni—să prefacă Biblia într'o carte de fabule. Și ca o urmare a acestei manopere, Dumnezeu a devenit pentru învățații moderni—o legendă [un mit],—ceva cu totul de prisos.

Trebuie să mărturisesc, că este o întrebare care nu poate primi nici un răspuns, și anume e întrebarea: Pentru ce le place așa numiților învățați [savanti] și cărturari să aibă de străbun o maimuță? Pare că aceasta le măgulește trufia și mulțumirea de sine.

În acelaș timp, se pune o altă întrebare: A reușit această teorie Darwinistă, să aducă binecuvântare sau pagubă lumii? Eu cred că nu este nici un om pe lume, care în mod sincer,—cumpănindu-o, să spue că această teorie a maimuței, l-a mai ridicat pe om, ci din contra, ași putea chiar spune, că teoria aceasta Darwinistă, pretutindeni unde a fost primită a înjosit lumea și a influențat-o tot mai spre rău decât era mai înainte de ea [de această teorie].

Fiecare om, are vre-o religie [credință], a unora e scrisă, a altora nu. Aceste religii cuprind mai mult sau mai puțin adevăr, poate un gram de adevăr, la un kgr. de neadevăr [eresuri]. Așa dar, toate teoriile oricât de logice și de științifice par, cari caută să înlocuiască Biblia și pe Dumnezeu iubirei, nu pot totuși să îndestuleze cea mai adâncă trebuință sufletească a omului.

În Biblie, este negreșit de găsit—ceea ce mulți creștini nu știu—destăinuirii despre facerea lumii, dar nu găsești nici un Darwinism [nici o teorie]. Întâiul Psalm vorbește despre geneza [cum a luat naștere] celor buni și celor răi. „Fericit bărbatul care nu umblă în sfatul nelegiuților, și nici în calea păcătoșilor nu stă [care nu este în armonie cu ei], și în scaunul dirigătorilor nu șade, ci în legea lui Dumnezeu este plăcerea lui, și în legea lui cugetă ziua și noaptea.” Studiul legilor lui Dumnezeu dau o destăinuire [o lămurire] asupra bunurilor sufletești și a celorlalte bunuri. De altminteri, Biblia explică destul de lămurit, o desfășurare [evoluție] lentă [mocnită, pe încetul] a făpturilor de pe pământ. „Dumnezeu zise: să producă apele mulțime de animale viețuitoare, și pasări să zboare pe deasupra pământului sub întinsul cerului.” (Facere 1:20) Viața animalelor începă în ape și mai târziu trecu și la paseri și animalele de pe uscat. Numai în ceea ce privește oamenii vorbește Biblia de o creațiune directă. Darwin și adepții lui fac două mari greșeli, cari nimicesc întreaga lui teorie: cu susținerea că legea evoluției poate crea noi forme de viață stabilită pe o bază cu totul falsă. Mai departe, când el susține, că legea evoluției este în curs [în mers] și că nimic nu rămâne pe deplin [definitiv] creeat, ci mereu se tot prefac [transformă], el susține prin aceasta ceva cu totul fals. Cu presupunerea, că legea evoluției aplicată la om, face să evolueze [să desvolte] mintea, spiritul, cu diferitele lui aptitudini [aplicări, talent], săvârșește el o altă grosolană greșală. Toate legile, de orice fel ar fi, sunt numai un *produs al gândirii* noastre. Prin ele se urmărește, de a avea probe în contra Bibliei. Când unei ființe viețuitoare, i-s'a hărăzit un anumit grad determinat de capacitate de către Creator,—atunci încetează prin acesta ori ce evoluție. Legea evoluției nu poate face nimic, pentru desăvârșirea ființelor. În întâiul capitol al celei dintâi cărți a lui Moise, aflăm că Dumnezeu a îndeplinit facerea lumii prin porunci. Când el începă opera creației, în a treia zi zise: „Și Dumnezeu zise: să producă pă-

mântul earbă, verdeată purtând sămânță, și pomi fructiferi purtând fructe după felul lor, a căror sămânță să fie într'înșii pe pământ; și se făcu așa.” (1 Moise 1:11) Aci avem noi amândouă faptele creației și naturala influență a legii evoluției Bibliei. Dumnezeu creă viața pe care o îndrumă spre desăvârșire, ca pe arborele îndrumat să aducă roade. Când dar arborele fu desăvârșit, evoluția încetă, speciile erau gata. Această explicație [lămurire] a creației în cele trei zile ale ei, arată și crearea celorlalte două zile, a peștilor și a animalelor. Fiecare specie rămasă determinată după desăvârșirea ei, fiecare [specie] după speța ei. Evoluția atunci încetă. Faptele acestea, contrazice teoria Darwinistă, relativ [privitor] la o neîncetată transformare a speciilor prin evoluție. Să se observe, că Dumnezeu la sfârșitul fiecărei zile de creație [a lungi perioade de timp], declara că înfăptuirea lor este bună, și ceea ce Dumnezeu numește bun, nu poate fi decât desăvârșit, și nu mai are trebuință de nici o evoluție. Credința într'un Dumnezeu Creator, atotștiutor, trezește în oameni venerație pentru el și iubire față de toate celelalte viețuitoare. Darwin însă, creează o biserică necreștinească, într'o lume necreștinească. El tăgăduiește pe Dumnezeu și stingherește înfrățirea între oameni, căci Darwinistii văd în maimuța-om pe străbunul lor, și în maimuțe pe frații lor. Într'o astfel de teorie, nu e nimic înălțător, ci din contra, are o influență tot mai înjositoare.

Această credință, mai are o influență rea asupra oamenilor. Ea umple inimile lor cu o falsă mândrie [truție], și cugetul lor cu deșărtăciune. Darwinismul nu are trebuință de nici un Dumnezeu, de nici un Mântuitor, de nici o rugăciune. Dumnezeu însă a sădit în inima omului trebuința de rugăciune. Rugăciunea trebuie să-i fie omului punctul de sprijin [idealul], tot așa de naturală, ca și trebuința de a respira.

Scopul principal al Darwinismului, este dănuirea trândăviei, și această teorie paralizază în om, osteneala de a ridica pe cei căzuți, pe cei apăsați, sau de a ajuta pe cei slabi și pe cei bolnavi.

INDIFERENȚA PUBLICULUI CETITOR

ÎN VITRINELE librăriilor apar zilnic sute de cărți noi care însă nu se cetesc. Selecțiunea nouilor opere o face critica, fie literară, fie științifică. Toți cetesc gazete; cărți și reviste însă nu.

Societatea în care trăim a căzut într'o indiferență vinovată față de nouile tipărituri. Nimeni nu ia în considerație dacă au sau nu nevoia de a se cultiva, cel puțin respectul ce-l merită munca „autorului”.

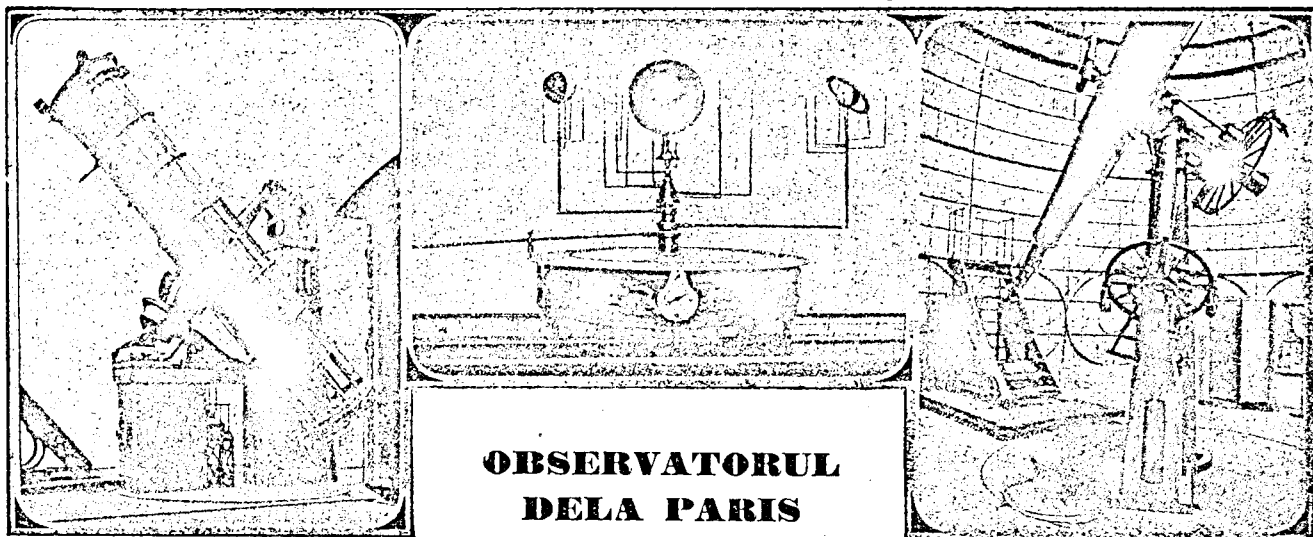
Căci în societatea actuală sunt mulți agramăți și imbuibați cari iau în deciziune operile ce apar din faptul că nu pot concepe—capete de strău—greutățile ce le întâmpină în viață a creiator.

Greutățile sunt incomensurabile. Atât greutate materiale cât și morale.

Greutățile materiale completează pe cele morale.

Greutățile materiale de tipărit, în urma debandadei economice de azi omoară apariția cărților. Dacă adăugăm la acestea și pe cele prin care trebuie să treacă creiatorul însuși dealungul timpului cât scrie ne complectăm foarte bine icoana sub auspiciile căreia se scrie azi.

Și acestor greutăți li-se răspunde cu indiferență. O indiferență de trei ori vinovată.

OBSERVATORUL DELA PARIS

INTEMEIEREA observatorului parisian datează din zilele lui Ludovic al 14-lea.

I-a dat ființă Richelieu, în 1664, l-a luat apoi în stăpânire Colbert, și este curios de știut, că observatorul acesta rivaliza, sau era egal, cu observatoarele din Anglia, Danemarca și China. Claude Perault, celebratul architect al Luvrului, i-a pus întâia piatră, iar construcția s'a început la 1667, depunând sforțări pentru a-i câștiga acestui observator pe marii astronomi ai lumii ca Huygens, Menton și Leibnitz. Cum nici unul dintre aceștia nu s'au grăbit să vină, s'a convenit asupra lui Jean Dominique Cassini dela vestita Universitate a Bolorei, și trei generații ale lui Cassini s'au succedat unul pe altul la conducerea observatorului.

Este interesant de a cunoaște vechile instrumente ale veacului al 18-lea. Telescoapele erau de un diametru mic, cu dinți cu focus lung. Pentru observațiunile în regiunea zenitului se întrebuița un coifeu fără coperiș, iar în peretele dinspre miazănoapte al clădirii erau firide pentru ridicarea sau scoborârea uneltelor la diverse altitudini. Se spune, că era acolo un turn de lemn, în vârful căruia era un obiectiv al cărui focus era 250 de picioare. Cum nu exista nici un tub, astronomul, postat la baza turnului, ținea instrumentul la ochi cu mâna, cerându-i-se o mare dexteritate pentru a face observațiuni în asemenea condiții.

Firește, multe descoperiri s'au făcut în acest observator. Aici a determinat astronomul Danez Roemer, că luminii îi trebuie între 7 și 8 minute ca să facă distanța dela soare până la pământ [de fapt 8 minute și 20 secunde], întemeinduși calculele pe eclipsele sateliților lui Jupiter. În 1657 s'a început catalogarea stelelor fixe. Ulima jumătate a veacului al 18-lea a ajuns la o mare activitate pe care a întrerupt-o brusc revoluția franceză. Cassini al patrulea, cum i-se zicea,

din cauză că a făcut observațiuni asupra tratamentului Convențiunii, a fost condamnat în ziua unei eclipse solare, la 6 Septembrie 1793, și aruncat șase luni în temniță.

A urmat dl Jerosue de Lalande, vr'o zece ani după revoluție, și se spune că s'a bucurat de mare popularitate și a făcut mare ispravă. Marele său tratat asupra Astronomiei a fost întrebuițat de studenți generații de-a rândul și mai este consultat și astăzi. Un lucru curios se spune despre aplecările sale gastronomice. Lui îi plăcea mult să consume omizi și păiangeni. În fiecare Sâmbătă obișnuia să ceneze cu un prieten a cărui nevastă aduna pentru dânsul o sumă de asemenea făpturi și îi da un întreg cârnaț pregătit din ele. El spunea, că păiangenii au gustul nucilor, în timp ce omizile îi amintesc gustul piersecilor sau prunelor.

Marele Araga figurează de asemenea printre conducătorii observatorului, fiind unul din cei de care se leagă operațiunile astronomice și definirea medianelor în timpul războiului, lucru care a făcut să fie privit ca un spion și să fie prins pe mare de către un particular, dar el ajunge la Marsilia în 1804, după ce mamă-sa la anunțat mort.

Ajungem în sfârșit la **le Verriér**. Despre dânsul se spune, că a fost foarte nepopular, dar a ajuns la un renume mondial când a descoperit planeta Neptun. A fost botezat pentru aceasta „Uriașul Astronomiei moderne”. Trebuie reamintit, că Neptun a fost descoperit numai pe baza calculelor matematice, întrucât socoteala care a dus la identificarea lui a fost întemeiată pe mișcarea altor stele.

Multe dintre străvechile instrumente se păstrează și astăzi în Muzeu. Opera regulată a Observatorului mereu zelos, a propășit stăruitor, și în cele din urmă și-a desăvârșit-o prin fotografiarea cerurilor.

Tot aci s'au făcut multe alte observațiuni

speciale, bunăoară cele asupra sateliților lui Saturn și asupra lui Jupiter, făcute cu ajutorul fotometrului. Întrebându-se lumina paralizată și spectoscopul, s'a observat o mare deosebire în strălucirea stelelor, și s'au pus bazele determinării temperaturilor. Astfel temperatura soarelui a fost socotită la 5320° C. și 9608° F.—mult mai mare decât aceea a arcului electric—și acestea au fost operațiuni făcute cu alte observațiuni de mai demult, la cari nu s'a întrebuințat polarizarea. Temperatura unei stele din Taurus a fost socotită la nu mai puțin ca 40.000° F.—în cifră rotundă.

Din stațiunea Turnului Eiffel se dau apoi semnalele timpului pentru o mare parte a lumii, așa că cronometrele se pot îndrepta după aceasta.

Observatorul are trei ceasuri ținute într'o criptă. Temperatura nu se schimbă nicicând și ceasurile sunt într'atât de minuțioase, încât înregistrează și 30 de mii de părți ale unei secunde. Uneori nu se descopere nici o singură greșală. Observând o stea, astronomul poate determina timpul până la o zecime de secundă.

Atât că ceasurile Observatorului îl întrec pe astronom de multe ori în acuratețe. Cu ajutorul metodelor ce le are Observatorul, și pozițiunile geografice ale principalelor puncte de pe suprafața pământului au fost definitiv fixate. Ilustrațiunile noastre sunt ale vestitului observator, și un vestit planetarium din vechime.

Cum se omor animalele cu electricitate

ÎN ȚĂRILE mai înaintate în cultură din Europa și America s'a început omorârea animalelor într'un mod cu totul nou, decum se obișnuia a se face în timpurile vechi. Omorârea aceasta nouă se face însă numai pentru animalele netrebnice. Câți cai slăbiți ori bolnavi, câni, mâte, pasări bolnave trebuie să fie omorâte și omorârea lor să fie totdeauna cu multă scârbă tocându-le în cap, ori împușcându-le.

Astăzi însă aceste animale în multe țări nu se mai omorâ în mod brutal, ci prin un scaun de omorât animale cu electricitate.

Cu oamenii se face acest lucru mai de mult. Pe osândit îl pune să șadă pe un scaun de fier, care are legătură cu deosebite fire electrice. De odată călăul incredințat cu executarea celui osândit la moarte apasă de un bumb, care se află în vre-un părete și prin aceasta sloboade curentul electric în scaun și nefericitul într'o clipă mai scurtă decât ai bați odată în palme, a încetat de a se mai număra printre ființele cele vii. Moartea acestora vine pe nesimțite și nu te doare nimic, nu ai timp nici să faci vre-o svârcolire, ori vre-un gest, căci electricitatea te împietrește dintr'odată.

În acest mod sunt omorâte și animalele, într'ucât

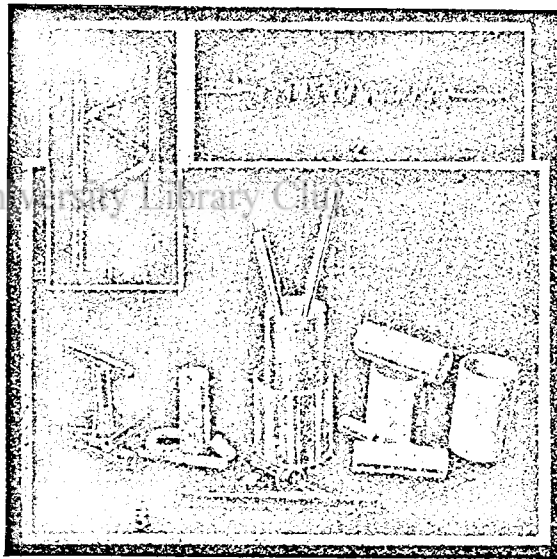
s'au aflat și oameni miloși, cari n'au vrut să vadă sbaterea animalelor, cari sunt omorâte în mod brutal. Ar fi timpul ca aceste animale să fie omorâte și în țara noastră în modul acesta mai uman. De ce tot alte țări să ne-o ia înainte?

P. S. La noi să tratează oamenii mai brutal decât în alte țări animalele.

Viitoarea sticlă indistructibilă

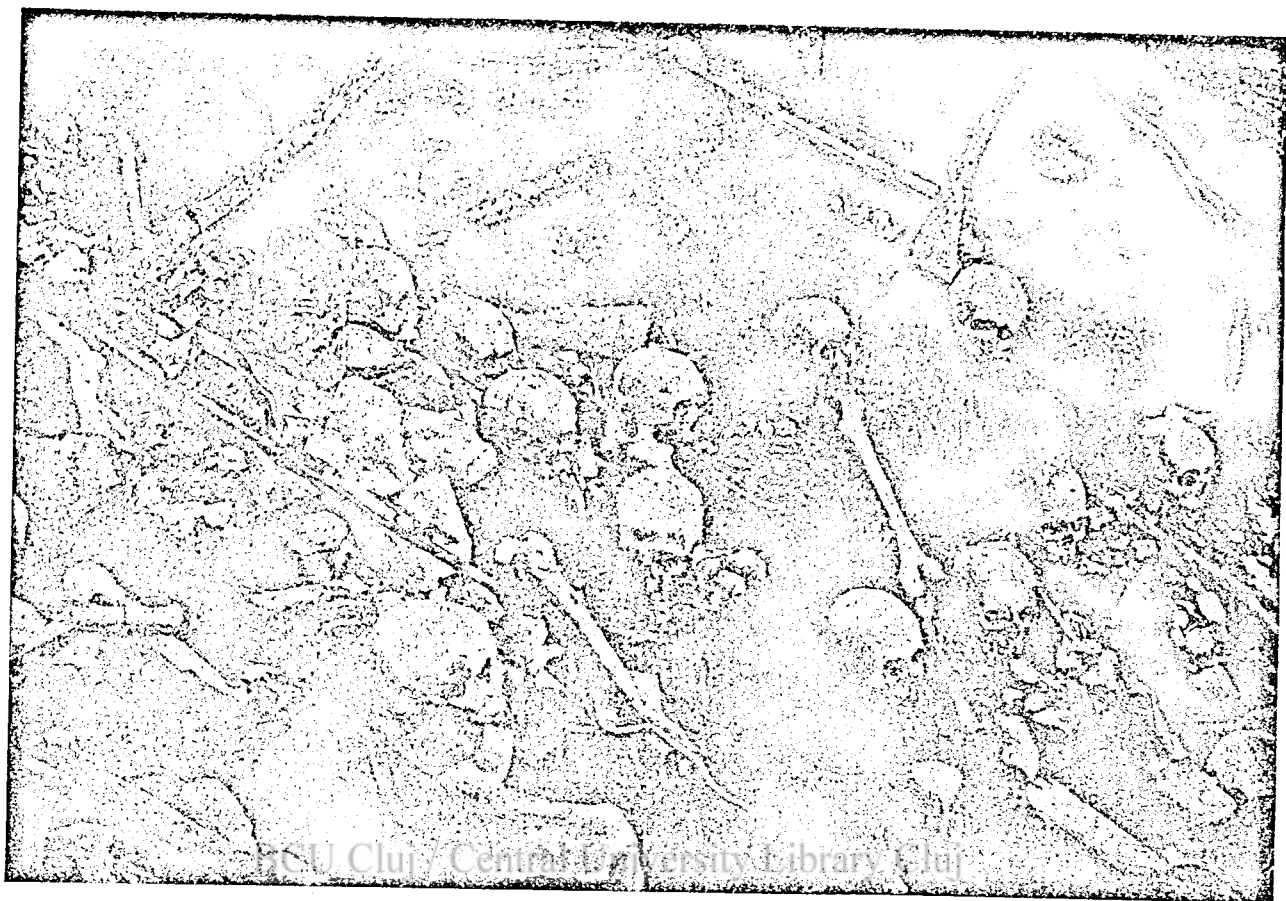
INCERCĂRILE moderne pentru producerea unei sticle care să nu se poată sparge, au început de fapt în anul 1774 când de la Bastie a început a răci sticla încălzită până la roșire, și a produs prin acest metod al său o sticlă care putea fi dată puternic de pământ fără să se spargă. Un alt fel de sticlă apoi, are calitatea rezistenței contra schimbărilor de temperatură.

Avem două feluri de sticlă de cvart, una produsă din rocile de cristal, care este adevărata sticlă de cvart transparentă; cealaltă este netransparentă, și este produsă din cristal. Vasele de

turnat tuburile, bidoanele, răcitoarele bazinele de evaporat, diversele scule electrice, și alte produse pentru luminatul electric, sunt făcute din aceasta.

Calitatea cea mai de seamă a sticlei de cvart este micul ei coeficient de expansiune a căldurii, ridicându-se acesta la abia 0.00000059, cu alte cuvinte: dacă încalzești până la extrem o sticlă de cvartz, sau dacă o răcești până la extrem ea de loc nu se extinde sau continge. Forma ei rămâne aceeași. O astfel de sticlă poate fi încălzită până se va înroși, și o poți apoi băga în apă rece, fără să crape. Această calitate a ajutat-o ca să fie admisă cu atâta siguranță în laboratoarele tehnice și chimice. În afară de aceasta ea mai are încă o seamă de alte calități: tăria sticlei de cvartz susține, fără ca sticla să se spargă, peste o greutate de 12 kg. pe un milimetru pătrat, în timp ce porțelanul nu suportă de cât 4.9 kg. iar sticla ordinară numai 1-4 kg.

RĂZBOIUL

TABLOUL de mai sus reprezintă „Războiul” în toate grozăviile lui, lăsând oricărui gânditor o impresie mult mai vie și mai actuală decât orice teorie prin cuvinte contra lui. Tabloul arată cum la începutul războiului un detașament de soldați a fost atacat prin surprindere de o ploaie de granate și prefăcut într-o grămadă de cadavre,

pentruca apoi, patru ani mai târziu—in 1918—tot printr'un foc de granate, să fie descoperit.

Luptați pentru *pace*; pacea este mai bună decât războiul; fructele ei sunt viață, fericire și prosperitate, ale războiului: dezastru, vrajbă, nefericire și peire.

NEDREPTĂȚIILE ECONOMILOR BUGETARE

BUGET echilibrat, *excedent bugetar*, sunt niște cuvinte cari amăgesc desigur pe acei, cari privesc lucrurile în mod superficial, și îi fac să creadă că în țara noastră e belșugul și bunăstarea ca în vechea țară a Canaanului.

Dar nu este chiar așa. Această stare înfloritoare la suprafață, care de fapt e necesară pentru străinătatea creditoare—a fost creiată cu prețul a multe nedreptăți și nedreptățiri, sau nepăsări. S'a trecut cu vederea peste justele cereri ale multor feluri și categorii de salariați ai statului, nu li-s'a recunoscut dreptul la o pâine, în schimbul muncii prestate în folosul neamului, cu o abnegație necunoscută până acum.

Dar și răbdarea are o limită. Promisiunile nerealizabile te îndârjesc și te fac să recurgi la mijloace extreme pentru a le îndeplini. La această ultimă stare au ajuns și profesorii de toate categoriile. Au convocat întruniri, au răspuns cu prezența lor oameni de prefutindenea, din cele mai îndepărtate târgușoare și au luat hotărâri inatacabile în acest sens. Ele ne

ingrijorează pentru eventualitățile anunțate în cazul când doleanțele nu le vor fi satisfăcute. Ne îngrijorează prin faptul că hotărârile pornesc tocmai dela cel mai chibzuit și ordonat corp de oameni, dela aceia cari fac educația societății. Or acest lucru ne întărește convingerea, că suntem încă într'o fază. (să nu-i zicem criză) financiară destul de precară, că profesorii au dreptate și că statul deci nu are destule mijloace pentru a le putea satisface doleanțele, calma nemulțumirile și pentru a le putea îmbunătăți existența, ca să dispară odată pentru totdeauna neajunsurile.

Ori, în fața unor astfel de împrejurări, statul nu se poate mărgini numai la sfaturi, sau amenințări, la nepăsare și la speranță că mișcarea corpului didactic nu va reuși. Primejdiiile nu se amână prin amânarea lor, sau prin reducerea rodului lor. Pentru a le ocoli trebuie curmat însuși izvorul lor.

Nu favoritism în o parte, iar în acelaș timp răspunsul veșnic că nu sunt fonduri, atunci când oamenii nu-și mai pot ține existența.

Acest fapt însă nu e unicul și nici nu pornește din motive singuraticе. El scoate la iveală o stare rea care dăinuiește de mult timp și ale cărei izvoare trebuie să fie canalizate cu o deosebită seriozitate.

E lucru clar ca lumina zilei și fapt împlinit, că profesorii pentru a ajunge la realizarea scopurilor se vor folosi de ultimele mijloace. Vor declara o grevă generală, de o oră, o zi o săptămână — poate și mai mult, iar dacă totuși cei dela conducere vor continua o lăsa în suspens chestiunea lor vitală, vor demisiona în bloc și vor căuta alte meserii mai rentabile, unde exi tența le va putea fi asigurată.

Aceasta ar fi pentru țara noastră o rușine națională.

Și mai este o rușine însuși faptul în sine, că detentorii puterii de stat, au dat motiv acestor mucenici ai neamului a se cugeta numai la astfel de amenințări.

Vădit orice târăgăneli în acest sens pot deveni fatale și poate cu o oră mai târziu chiar ireparabile.

Deci trebuie luate măsuri în consecință, profesorii trebuie plătiți în așa fel ca să nu mai fie preocupați cu gândurile materiale, să-și poată vedea serios și nestânjeniți de studiu și de educarea vlastarelor neamului. Ce folos că înființăm pretutindenea cu fiecare zi ce trece școli noi, dacă nu vom avea și oamenii destuli și cu pregătirea recerută pentru luminarea tineretului.

Sună comic la ureche: aveam prea mulți profesori și prea puține școli, astăzi avem prea multe școli, dar prea puțini profesori. Aceasta e frază care o auzi zilnic discutată de inconștienții vremii.

Noi o zicem altcum n'avem nici școli destule, iar despre profesori nici nu mai discutăm. Numărul lor este foarte neînsemnat în proporție cu cerințele și necesitățile actuale ale statului nostru!

De aceea credem, ca în loc să prigonim pe acești oameni idealști și să-i lăsăm să se sbuciume în ghiarele negre ale foamei, ca să-i perdem poate pentru totdeauna, mai repede se cuvine să le întindem o mână de ajutor din mult puținul cât îl are țara, să-ne ocupăm mai cu dragoste de ei, căci ei ne sunt reformatorii și părinții nostri sufletești, ei sunt aceia cari ne-au luminat și cari ne-au sfătuit prietenește.

În loc să se creeze la fiecare criză guvernamentală tot noui și noui secretariate, subsecretariate, directo-

rate, inspectorate etc. mai bine ar fi dacă toate acestea s'ar suprima, reținându-se numai strictul necesar în conducerea țării, iar prin economiile realizate în acest sens să fie urcate proporțional cu scumpetea salariile profesorilor și altor categorii de funcționari trebuincioși țării. Acesta este cuvântul nostru.

Căci, pentruca oamenii cei mai pregătiți intelectualește și sufletește să ajungă la hotărâri de a produce agitație generală și cronică acolo unde suntem deprinși a vedea seninătate și ordine, de a se ajunge la chemarea părinți or elevilor în ajutor și să preconizeze o acțiune generatoare, să ajungă la astfel de pământări succesiv anunțate, — trebuie de sigur că răbdarea nu mai poate fi ținută în marginile cumpătului și va izbucni, sfărâmând în țănduri orice considerații de demnitate.

Efectele acestei izbucniri nu sunt de dorit nici celor mai înverșunați dușmani ai noștri.

Noi n'avem nevoie de funcționari, cari stau la taifas, joacă cărți și table în bronzii, n'avem nevoie de funcționare cari brodează pe bânze albe și scriu scrisori intime pe file roze și parfumate chiar în orele de serviciu.

Noi avem nevoie de oameni muncitori, conștii de datorința și slujba în care aflându-se, își servesc țara și neamul. Guvernul trebuie aruncat în cele patru vânturi și oamenii devotați muncii cinstite trebuie sprijiniți și ajuorați!

Stăruim deci, deplin convinși, de dreptatea cauzei tagmei profesionale, ca guvernul să renunțe la făgădueli și momeli condamnabile, și să pășească hotărât la fapte!

Cauza corpului didactic din România merită a fi cumpănită mai cu greutate și din un mai superior spirit de unanitate, jertfă și concilianță.

Gunoiul, putregaiul și hoitul produce miasme și otrăvește cu baccilii lui toată împrejurimea. Așa și funcționarii necinstiți și inconștienți de sine, împiedică pe cei buni și silitori. îi otrăvesc cu sfruntatele lor sfaturi de maimeluci și cu prezența lor de lenevie, de somn, de îmbălăre și degenerare morală îi împiedică și pe cei vrednici, de a și sevârși munca în mod demn și onorific.

DESPRE REGELE ȘI ÎMPĂRĂȚIA BIBLIEI

SUVERANITATEA DIVINĂ

„Domnul gătit-a în cer tronul Său”. — Psalm. 103:19

ÎMPĂRĂȚIA pentru care creștinii au fost învățați de marele Învățător să se roage, și pentru care ei sau rugat și continuă a se ruga, este împărăția lui Dumnezeu. Isus a zis: „Când vă rugați, ziceți: Tată al nostru care ești în ceruri, sfințească-să numele Tău; vie împărăția Ta,” etc. Deși e fapt că Isus Christos va fi Rege peste întreg pământul, el puterea sa și-o va exercita însă în armonie deplină cu voința lui Dumnezeu. Toate lucrările provin dela Tatăl; și este un singur Domn Isus, prin care sunt toate. (1. Corinteni 8:6) De aceea, împărăția este împărăția lui Dumnezeu și împărăția lui Christos.

Textul de mai sus arată că Dumnezeu a gătit tronul său în ceruri. „Tron” este simbolul puterii suverane și al autorității. Înseamnă că cel care posedă tronul are dreptul original și puterea supremă, autoritatea absolută; și că deasupra lui nu este nimeni altul mai sus. Înseamnă că puterea și autoritatea este exercitată fără mărginire. „Ceriurile”, în felul cum sunt întrebuintate în acest text, se referă la universul ceresc. Grupul Pleiadelor este presupus a fi centrul ceresc al universului, locul tronului lui Dumnezeu, de unde se exercită puterea și autoritatea supremă. „Gătit”, întrebuintat în acest text, înseamnă a fi întocmit sau stabilit. Prin urmare, noi înțelegem că Dumnezeu a stabilit în ceruri locul autorității su-

verane, și de acolo îndrumază și dirijează toate lucrurile din ceriu, și la timpul cuvenit va dirija toate lucrurile de pe pământ, prin Christos.

Când Isus se înalță la cer, Dumnezeu îl așază în locul cel mai înalt de favoare, al doilea după sine și pe tronul său, în puterea și autoritatea supremă, al doilea după Tatăl. (Filipeni 2: 9, 11; Apocalips 3: 21) Este învederat că Dumnezeu își propune să cârmuească noua lume prin noua creațiune, și cu deosebire prin Isus Christos, Capul ei; iar la exercitarea acestei puteri asupra lucrurilor de pe pământ, biserica va fi asociată cu Isus Christos ca un fel de regi și preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Christos. (Apocalips 20: 6) Pentru mângăerea și încurajarea bisericii, în timp ce ea umblă în calea strâmtă, Isus îi dă această mare și prețioasă promisiune: „Biruitoare ai fi voi da să șadă cu mine pe tronul meu, după cum și eu am biruit și am șezut cu Tatăl meu pe tronul său”.—Apocalips 3: 21.

Isvorul oricărei autorități procedază dela Dumnezeu Tatăl; și partea autorității care privește guvernarea pe pământ și restaurațiunea omului, va fi exercitată prin Christos. Tronul său, sau scaunul de judecată și al autorității supreme, Dumnezeu l-a așezat și pregătit în ceiuri. El a lucrat la pregătirea noii creațiuni sau a familiei regale, de multe veacuri, iar aceasta este acum aproape completă. Capul ei, și-a început deja exercitarea puterii privitoare la pământ, și face bucați împărățiile rele și sistemele nelegiuite de pe pământ, în pregătire pentru deplina stabilire a împărăției sale de dreptate, pace și binecuvântare eternă dela care vor curge binecuvântări tuturor celor supuși și ascultători de pe pământ. Astfel avem o mică schițare sau pictură despre exercitarea autorității divine cu privire la binecuvântarea omenirii. Cu cât putem aprecia mai bine acest fapt cu atât mai minunat apare în ochii noștri, că marele Dumnezeu are plăcerea să aleagă dintre oameni pe aceia pe care el îi transformează în asemănarea iubitului său Fiu, Isus Christos, cu scopul ca să-i facă moștenitori, judecători și cârmuitori împreună cu Christos asupra lucrurilor de pe pământ. Meditarea asupra acestui aranjament minunat ar trebui să ne facă să umblăm umiliți înaintea lui Dumnezeu și să căutăm cu stăruință al cunoaște și ai face sfânta sa voie.

STRĂDUINȚELE OAMENILOR ZADARNICE

„Pus'am pe regele meu pe muntele meu cel sfânt”.—Psalm 2: 7.

IN INȚELESUL textului acestuia cuvântul „munte” este întrebuițat pentru a simboliza locul cel mai înalt din împărăția sfântă a lui Dumnezeu. Dupăcum am văzut, împărăția este a lui Dumnezeu, pentrucă orice aranjament vine dela el. Ca și reprezentantul lui Dumnezeu, profetul ne vorbește aci despre Isus Christos ca și Regele lui Dumnezeu, pe care Dumnezeu l-a așezat în cea mai înaltă poziție de autoritate din împărăția sa. Este clar că textul să aplică la un anumit timp. Acel timp este atunci când Isus Christos, marele Rege, își ia puterea și își începe domnia sa.

Isus Christos a fost Rege începând dela ungerea sa la Iordan, și mai ales dela înălțarea sa la cer și așezarea lui de-a dreapta Tatălui. Inșă pentru începerea domniei sale el trebuie să aștepte sfârșitul domniilor păgâne. Prezența sa, se începe din 1874. Cei patruzeci de ani ce urmează după această dată par a fi mai mult o zi de pregătire. Cu sfârșitul anului 1914 veni timpul când „cel a cărui era dreptul își luă puterea și autoritatea sa cea mare, și începu să domnească”. Aceasta se făcu tocmai la timpul când națiunile se repezeau la olaltă în războiul cel mare. Ele continuă și astăzi a se pregăti militărește pentru a da marea și ultima luptă a Armaghedonului.

Mulți oameni își imaginează că puterile prezente ale lumii le pot aduce dorința, dându-le un guvernământ de pace și fericire. Aceasta e o închipuire deșartă. În acelaș timp factorii cârmuitori ai ordinii rele din prezent se sfătuesc împreună în contra lui Dumnezeu și a unsului său, Christosului, și în substanță spun: „Noi nu vom pe acest Christos să domnească peste noi; deci să rupem funiile lor și să ne desbarăm cu desăvârșire de ideia unei împărății a lui Christos pe pământ”. Imaginația lor este deșartă, și străduințele lor sunt zadarnice. A sosit timpul când Dumnezeu a așezat pe tron pe Regele său. Timpul prezent este un period de tranziție, și prin urmare e timpul mare-i lupte dintre feară și Mielușel, care luptă se va sfârși cu o biruință completă de partea Mielușelului, și în care biruință împreună cu el vor fi asociați sfinții biruitori.

Ce timp minunat este timpul de acum de a trăi pe pământ și de a fi un martor al trecerii ordinii vechi și a venirii noii puteri de cârmuire pe pământ! Ce privilegiu mare și binecuvântare este a avea o parte în opera de a anunța lumii bolnave de păcat și suferitoare că Regele gloriei este acum pe tronul său, că în curând binecuvântările dupăcare ei așteptau de multă vreme, îi vor fi aduse, și dorința fiecărei inimi cinstite va fi îndeplinită. Aceste lucruri ar trebui să fie pentru creștini o mare putere inițiatoare de a înainta cu vigoare, anunțând cu bucurie: „s'a apropiat împărăția ceriurilor”. Aceste vești de bucurie trebuie să ajungă la toate națiunile de pe pământ ca și o mărturie, mai înainte de a veni sfârșitul complet.

CHRISTOS REGELE PĂCII

„Și domnia este pusă pe umerii săi”.—Isaia 9: 6.

DOMNIE însemnează exercitarea autorității în administrarea legilor și regulilor de acțiune, îndrumând poporul la ceea ce este bun și drept și oprindu-l dela ceea ce este rău.

„Umăr” reprezintă locul purtării de sarcină. Sarcina sau răspunderea de a administra noul guvernământ sau noua domnie este așezată asupra lui Christos. Tot timpul acesta, începând cu alungarea omului din Eden, oamenii au încercat să inventeze și să stabilească o formă de guvernământ care să le aducă ușurință și mângăere,

pace și prosperitate, libertate și fericire. Mulți oameni buni și-au jertfit viețile în scopul de a ajunge la acest rezultat bun. Sfortările lor au fost zadarnice. Aceasta se datorește în primul rând imperfecțiunilor lor și apoi faptului că Satan, dumnezeul mimic, a influențat mintea și conducerea omului, conducându-l totdeauna spre rău; și acum după șase mii de ani de sfortări de a stabili o domnie dorită, omul a ajuns la ultima sa extremitate, și falimentul îl privește drept în față.

Dumnezeu știa acestea toate dela început. El plănuise să lase omului să învețe această lecțiune prin experiență. El s'a îngrijit de răscumpărarea rasei omenesti și pregătește casa regală, a așezat tronul său în ceruri, a pus pe regele său pe tronul său, și încurând va da oamenilor o domnie care va fi mai mult decât să mulțumească dorințele inimei lor. Cu formarea și conducerea acestui nou guvernament este însărcinat Isus Christos, Regele regilor și Domnul domnilor. Nu suntem lăsați în îndoială despre felul de guvernament ce va fi acesta. „Iată, Regele va domni cu dreptate”. (Isaia 32: 1) De mult timp doreau masele omenirii să aibă un guvern și o domnie dreaptă, dar acum își dau seama de neputința lor de a-și stabili unul. A sosit însă timpul când ei vor învăța a ajunge la aceasta pe calea dreaptă. „Pentru că când judecățiile tale vor fi pe pământ, locuitorii lumii învățâ drepte”. (Isaia 26: 9) Aceasta este adevărat pentru că atunci „judecata se va pune în linie și dreptatea în cumpănă”. (Isaia 28: 17) Judecata însemnează legile fixe ale lui Dumnezeu; și prin Christos el va cere poporului să observe aceste legi fixe, iar ei vor învăța să fie drepti, cum cumpănă este dreaptă.

Toată făptura a suspinat și s'a tăvălit în dureri până acum, așteptând descoperirea familiei regale a împărăției lui Dumnezeu. (Romani 8: 19, 22) Toată lumea este în dureri și desnădăjduită pentru că nu vede nimic pe care să-și poată baza o speranță. Acum este timpul pentru creștini de a-și exercita sarcina dumnezească: „de a îmbărbăta pe cei cu inima frântă și de a mângăia pe cei ce plâng”, spunând poporului despre domnia dreptății care a sosit. De sigur o parte din bucuria Domnului, la timpul acesta, este aceea că a sosit timpul pentru despoierea Satanei de orice putere și pentru legarea lui, pentru curățirea pământului de sistemele rele și nelegiuite, în pregătire pentru stabilirea unui guvernament al dreptății. El invită pe membrii bisericii de dincoace de vâl să intre în bucuria lui. Ai intrat tu în bucuria aceasta? Aminteșteți că „bucuria Domnului este țaria ta”. De sigur văzând întâmplându-se toate aceste lucruri minunate, fiecare copil al lui Dumnezeu se va bucura știind că s'a apropiat eliberarea!

O ÎMPĂRĂȚIE UNIVERSALĂ DE BINECUVÂNTĂRI

„Domnească de la mare până la mare”.—Psalm 72: 8.

IMPĂRĂȚIA Domnului va fi o împărăție universală. Spusă în cuvinte simbolice ea va constitui noul cer și noul pământ. Timp de șase zeci de veacuri Satan fu dumnezeul vechiului cer

și pământ, care sunt acum sub distrugere pentru a pregăti calea pentru împărăția dreptății și a mării. În tot timpul cât a stăpânit pe pământ împărăția lui Satana, Dumnezeu a avut și el unii martori ai săi pe pământ. În timpul domniei lui Mesia, Regele mării, lui Satan nu i-se va permite să aibă nici un reprezentant de al său pe pământ, pentru că el va fi restrâns. (Apocalips 20: 1-3) Împărăția dreptății se va întinde dela mare până la mare și dela rău până la marginele pământului, iar cu timpul tot pământul va fi umplut cu mărirea Domnului. Toate împărățiile de sub stăpânirea lui Satan au fost rele, și legile lor erau întrebuintate să apese pe mulți cari iubeau dreptatea și să protejeze pe cei afară din cale stricați și nelegiuți. Sub guvernământul lui Christos, popoarele vor fi judecate fără părtinire și în dreptate, iar cei săraci cu judecată; care va să zică: prin regulile fixe de acțiune dela cari nu se va face nici o abatere. Atunci toți vor fi egali înaintea legii. Nu se va arăta acolo nici o părtinire față de nimeni. Împărăția Domnului va fi un guvernământ administrat în favoarea întregului popor. Cei apăsători și stricați vor fi nimiciți, și fiecare faptă bună va primi o dreaptă răsplată.

Despre binecuvântările ce poporul le va înbucura atunci, Psalmistul s'a exprimat în aceste cuvinte frumoase: „Și se va coborî ca ploaia pe iarba cosită, ca picăturile ploii ce adapă pământul.” Ploaia este simbolul adevărilor împropătătoare și răcoritoare. Acolo nu se va îngădui să se practice nici o amăgire oarecare. Acesta va fi într'adevăr un timp al reînsuflețirii. Asupra poporului vor ploua tot felul de binecuvântări. Ploaia căzută asupra ierbei cosită, produce un miros dulce, plăcut și desfătător sufletului. Fiecare, fiind binecuvântat de noul guvernământ, și el răspunzând acestor binecuvântări, se va produce un miros dulce și plăcut, înveselind orice inimă dreaptă. Ploaia care adapă pământul îl face să se arate verde și vesel. Tot asemenea binecuvântările Domnului căzând asupra poporului îl vor îmbogăți în sănătate, putere și pace; vor umplea inimele lor cu veselie iar pe buzele lor va pune cântece de preamărire. Din toate unghiurile pământului popoarele se vor aduna ca să-l preamărească. Ele se vor aduna să învețe adevărul și să-l spună unul altuia. Atunci „adevărul va răsară din pământ și dreptatea va căuta din cer.” Pământul aci înseamnă societatea organizată, care va învăța adevărul, vor vorbi adevărul și îl vor vorbi în iubire. Dreptatea fazei cerești a împărăției Domnului va zimbi de sus asupra lor, până se va realiza că „mila și adevărul se vor întâlni; dreptatea și pacea se vor săruta”.

Afacerile pe pământ vor merge din bine în bine până ce fiecare, dela cel mai mic până la cel mai mare, vor cunoaște pe Domnul iar limba fiecăruia va cânta preamăririle Dumnezeului etern.

Aceasta e fericita împărăție pe care are acum Biserica prilejul s'o vestească. Aceasta e împărăția din care cei credincioși pe pământ fac o parte. Fericită mică turmă, ce fericită parte ai tu!

BĂTRÂNA Europă e pe ducă. Bătrâna Europă s'a șubrețit și privește cu ochii săi, gata să se închidă pe veci, spre eternitate. La căpătâiul bieteii muribunde, ca din pământ au ieșit doctorii și încearcă prin tot felul de mijloace, să-i prelungească zilele.

Iată! Omul politic a venit cu proiecte de viitor și spune că dacă va trăi potrivit prevederilor sale înțelepte, zilele i-se vor prelungi ca prin minune. Spre marea mâhnire a „Pacientei”, doctoriile date de politicieni nu au alt efect decât de a-i amări și mai mult cele din urmă zile, care pâlpâie asemenea unei candelă ce se stinge. Medicamentele politicianilor s'au dovedit neputincioase și departe de a întări mădularele bolnave ale Europei în apus.

Iată! Au venit oameni de finanță și aceștia au contribuit și mai mult la nimicirea unui așezământ cu totul putred. Ei au încurcat valutele, aruncându-le în haos și bolșevizând lumea cu banul lor. Toată lumea este

înghițită în ghiarele Trustului Bancar, care după război s'a îngrășat și umflat de minune; dar Europa—masele Europei—suferă tocmai din cauza aceasta. Pe măsură ce Trustul să îngrășă, Europa să sbate să-și dea ultima suflare.

Europa a înghițit și pilulele administrate de Fascism și Bolșevism, amărând și mai mult stomahul Bătrânei Paciente, și împunținându-i și mai mult zilele.

La sfârșit au venit și sf. părinți ai bisericii; dar ce putere aveau ei! Cu toată ceremonia s'au așezat la căpătâiul Europei, dar aceasta pe patul de moarte îi învinovățește ca colaboratori principali ai vărsării de sânge din 1914, și îi acuză, fiindcă propovăduiau războiul sub auspiciile Crucificatului de pe Golgota, ce-a murit cu cuvântul „pace” pe buze.

Noi dorim un sfârșit grabnic și ușor bătrânei Europe. Căci în locul oamenilor politici, financiarilor, Fascismului, Bolșevismului va împărăți pe pământ: